Ч. 226. Чернівцї, субота дня 12. (24.) жовтня 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

„Зелена Буковина“.

2. „Украйноманское нашествіе“.

Нїчо так не дошкулює буковиньским солодко дрімаючим москвофілам, як „украйноманское нашествіе.“ Без того нашествія они просто спали би спокійно; а так їх солодку дрімоту перебивають люті украіномани і що найгірше — спонукують їх лїниві, сонливі уми до думаня. Як би не ті украіномани, то „Прав. Буковина“ і „Буковинскій Вѣдомости“ просто не мали би о чім писати; а так на щастє більшу половину кождого числа ґазети можуть заповняти пречудними історіями з борби з „украйноманским нашествієм“ і чванити ся перед наівними своїми читателями своєю незвичайною „бодростью, мужественностью и неустрашимостью.“ Зовсїм так, як ті, що були в Боснї, а пороху не нюхали, або так, як віденьске москвофільске товариство „Букавіна“, що нїяких концертів і відчитів не устроювало, а в „Прав. Буковинѣ“ в довженних дописях вихвалювало свої небувші концерти і т. п. Така то „партия“!

„Украйноманское нашествіе“ так прибило „Правосл. Буковину“, що она в числї 19-ім аж в трех статях справдї неустрашимо (тілько в тім біда, що нечестно) ширить всякі сплетнї про Русинів-народовців. Той сам автор, як з ходу гадок видко, що такі нїсенїтницї понаписував о католицкій пропаґанді, в другій статї перекинув ся на дуже мудрого дяка, що читає навіть Посланіє Шевченка, і словами Тараса бажає всїм украіноманам, „щоб там і здихали, де ви поросли!“ Се красне бажанє премудрого сладкопівця на кождім украіноманї безпечно сповнить ся, коли на него прийде смерть; він там іменно і помре, де виріс, значить на Буковинї. Але заким помре, то певно не дасть солодко дрімаючим москвофілам спати, а буде на всю Буковину кричати: „Вон із зрадниками народними!“

„До ихъ нашествія (значить: народовців-Русинів) жили мы себѣ мирно, якъ Богъ приказалъ,“ — сьпіває дяк „Прав. Буковины“, як жиди на ріках Вавилоньских. А тепер „они принесли нам єзуітами підтримувану униятску пропаґанду, відбирають нам наш „русскій“, віковічний язик, нашу вiками осьвячену правопись, они підбурили сина против вітця, вітця против сина, они внесли між нас деморалізацию і т. д.“ Розсьпівав ся дяк, мов на похоронї. Вчіпив ся відтак як слїпий плота наших вірних справоздань за дяківскі збори в Кіцмани — і вкінци на запечатанє обертає до нас слова Шевченка: „Схаменїть ся, будьте люди, бо лихо вам буде!“

На те відповідаємо всїм подібним „дякам“ також словами Шевченка з Посланія:

Як би ви вчились так, як треба,
То й мудрість би була своя;
А то залїзете на небо:
„І ми — не ми і я — не я!“

З неуцтва і несовістности походять ті всїлякі напасти на нас. Против честних православних сьвящеників і дяків ми нїколи не виступали і не будемо виступати; але де під покришкою власти і значіня дїють ся надужитя, там ми тих надужить закривати не будемо.

Наконець ширить „Православная Буковина“ про нас сплетнї і в видуманій переписцї редакцийній. Подаємо їх для розвеселеня, бо нїхто чей не повірить, щоби правительство нараз специяльно вподобало собі буковиньских Русинів і їм давало „величезні гроші.“ Там читаємо:

„Коли ви кажете, що черновецкі украіномани докучають і накидують свою фонетичну або куцохвосту „Буковину“ за половину і за третю часть цїни або навіть зовсїм даром, кому тілько можуть, то ми вам в тім зовсїм не перечимо; так само як ми вам і в тім зовсїм не перечимо, що украіномани дістають що року від центрального правительства з диспозицийного або т. зв. рептильного фонду величезні суми так на свою без'язику „Буковину,“ як і на украіноманьскі інститути: друкарню, бурсу і т. д. (значить і на Руску Касу, як недавно писали

---

28)

Фріц Рандель.

Повість з норвеского

Хр. Вінтерґіельма.

(Дальше).

XXIII.

Десь-колись проявляв ся у Фріца погляд, що має причини жалувати свого рішеня, але він вискаазав ся публично про річ в такий рішучий спосіб, що не міг, як єму видавало ся, відтягнутись назад.

Розправу мусїв переробити і вигладити, стиль відсьвіжити, зробити его дотепнїйшим і натякаючим, впровадити деякі оклики і заострити свої відважні твердженя. Часами ішло се досить гладко, але потому приходили знов днї, коли питав ся себе, чи дїйсно его фантазия зачинае усихати. Виходив, щоби віддихнути воздухом і шукати нових вражінь, але коли сїв знов за стіл, так его мисли знов наче вяли і цїпенїли. Не лишало ся єму нічого иньшого, як відложити перо та йти до театру, або на концерт, або шукати якоїсь подібної духової розривки.

Одного такого дня пішов на концерт музичного товариства. Се вже було для него якоюсь розривкою, коли опертий о стовп в сали приглядав ся замішаню приходячих, що добирали ся на свої звичайні місця і безоглядно сували кріслами сюди і туди, шелестїли сукнями, вахлярами і проґрамами, не говорячи вже про півголосні розговори. Зачав бесїду з дамою, котра засїла місце зараз коло него, познакомив єї про кількох чужих віртуозів, що недавно з'явили ся, та перекидали ся поздоровленями з тїснїйшим музикальним кружком в перших рядах, і се заняло его увагу на той короткий час, доки зачала ся перша точка проґрами.

Потому віддав ся зовсїм музицї. Грали овертуру з Еґмонта. Він знав єї так добре, що тони видавали ся єму як відгомін, а коли потому ненароком повів взором по численних лицях в салї, то зробив се на-пів з притомностию, так що се не могло відорвати его мислий від музики.

Але нагле вирвало его щось з того настрою. Там на другій сторонї сидїла она, она, женщина з Кільского корабля. Она мусїла певно увидїти, коли его увага була занята чужими артистами, а тепер, коли его погляд нечаянно тамтуди забіг, здавало ся єму, що єї взір був звернений на него. Не було таких других очий в цїлій салї, як ті великі, брунатні. А прецїнь — нї! Аж тепер, коли підніс льорнетку, сьвідчило майже неспостережне порушене єї очий, що она замітила его увагу.

Понизше ґалерії сидїла на одній з червоних соф під вікном. Була одїта в чорний шовк, з нагорткою з червоного аксаміту, котру вкривав широкий короньковий ковнїр. В темнім волосю була запнята рожа тої самої темної барви.

Коли їх очи здибали ся на хвилю в его шклї, она відвернула ся знов, і не було видко жадної ознаки несподїванки або пізнаня. Здавало ся, що она слїдить кождий рух капельмайстра, і єї увага відносить ся до чогось в оркестрі. Бути може, що она тілько слухала уважно, або може — ну, він вгадував раз те, раз се, бо щось его змушувало, що він старав ся відчитати єї мисли.

Серед павзи перейшов на другу сторону, перейшов саме попри неї і єму здавало ся, що спостеріг, що она була без жадного товариства. Коли він переходив, па хвилю піднесла очи позірно цїлком байдуже, але довкола уст з'явило ся легке дрожанє, як би нерви були зворушені через наглє вражінє стрічи.

Фріц відвик був давно від всякої боязливости і повздержливости в таких разах, але що нїкого не найшов, хто би міг знати сю даму, мусїв вдоволити ся тимчасом сим, що заняв місце, звідки міг єї оглядати, не звертаючи загальної уваги. Хто она могла бути? Як би був тогди не чув на кораблі, як она говорила по норвеґски, думав би найскорше, так як тогди, що походить з полудня; єї плоть, трохи темнява, єї буйний, темно-брунатний волос, єї темні очи і очивидний талант, добирати в уборі барви, додавати єї появі теплої гармонії. Справдї, хто се міг бути?

Він пішов за нею, як виходила, щоби принести собі верхню одежу, і він слїдив кожде єї порушене, щоби не загубити з очий чорного футряного кафтану і єї театральної капоти з білими краями. Могла в товпі легко єму щезнути. Коли сходила по сходах, були ті переповнені бо-

„Бук. Вѣдомости,“ — Ред. *Буковини*). Однак ви не розумієте справи і тому робите дуже фальшиві висновки.

Ви повинні знати, що сей диспозицийний фонд не тече з кишенї „панів“ мінїстрів, лише складає ся з податків народу, отже і з податків нашого руского народу. Тому кождий Русин, що платить податки, разом посередно оплачує і куцохвосту „Буковину“ і „русько-вкраїнські“ інститути. Тепер вам мабуть буде ясно, чому українομани о б о в я з а н і роздавати б е з п л а т н о між наш нарід ту без'язику, так сильно деморалїзуючу его „Буковину,“ чому они м у с я т ь еї б е з п л а т н о давати.

Але на тім не терпить нї троха кишеня черновецких кандидатів на українських гетьманів, бо они наводняють своєю фонетичною „Буковиною“ в с ю п о л у д н е в у Росию контрабандою і дістають за се від російских революціонерів рублї, до чого они прилюдно признають ся в числї 203 фонетичної „Буковини.“

Коли-ж они ширять всілякі байки о рублях для нашої народної або консервативної партиї, то они придумують се лиш длятого, як то ясно показало ся на процесї д-ра Дудикевича в Коломиї, щоби таким способом перше замасковати і закрити свою власну бездонну підлість, а по друге пошкодити особливо ґазетам нашої народної партиї, котрі видають ся независимо за власні приватні гроші, котрі сьміло, хоробро, чесно і неустрашимо борють ся за сьв. православіє і другі сьвятощі нашого народу і не допускають і нїколи не допустять українομанів, завести наш руский нарід в езуїтску і польску неволю.“

Нехай собі нїхто фальшиво не толкує сеї переписки. Даром не посилаємо ґазети нїкому, хиба дописувателям своїм, а хто схоче не заплатити довг за ґазету, того будемо скаржити, як уже й скаржили декого сего року. Ми не згодимо ся на то, щоби самі вчили людий несовістности.

Правительство ще не зробило ся таке на нас ласкаве, аби грішми підтримувало наші інституциї і т. п. — і ми з тої причини маємо претенсию до него; нехай нам справдї або дає гроші, або замкне рот тим крикунам. Ми за гроші дуже красно подякуємо, бо нам потрібні дуже на перший поверх для Народного Дому і на розширенє бурси.

На иньші сплетнї нема потреби відповідати. Через них іменно, а не через що иньше називають наш край „зеленою“ Буковиною. Ту ще богато людям дуже зелено в голові...

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 23-го жовтня 1896.

З „Просьвіти.“ На засїданях головного видїлу в днях 6-го і 13-го с. м. принято між иньшим до відомости справоздане проф. Врецьони з розвою читалень „Просьвіти“ в кількох селах, дальше справоздане В. Короля з люстрациї читалень в снятиньскім повітї і призначено того-ж п. Короля на прелеґента з відчитом до читальні в Городку. Окрім того полагоджено ще кілька дрібнїйших справ.

Пригадуємо Русинам вижницкого повіту, що сеї недїлї о 3 год. пополудни відбудуть ся у Вижници перші головні збори філїї тов. „Руска Школа“, і надїємо ся, що особливо наше патріотичне учительство явить ся, як завсїгди, як найчисленнїйше. На збори висилає головний видїл з Чернівцїв своїх відпоручників.

Проф. Солєский яко приятель Русинів. З нагоди кандидованя до сойму кр. мав проф. Солєский в львівскій салї ратушевій на інтерпеляцию п. Нагірного, який его погляд на справу руску, відповісти, як звіщає „Ґалїчанин,“ ось як: „Всю жизнь свою защищалъ равноправность Русиновъ вообще, спеціяльно же въ школьныхъ дѣлахъ. Безполезными были бы стремленія вынародовити Русиновъ. Що существуетъ, не можетъ пропасти; можетъ развѣ быти перемѣнено или испорчено людьми. Щобы охранити русскій народъ отъ порчи, найлучше дати ему свободу самостоятельного развитія.“ Так мав пояснити своє становище в рускій справі проф. Солєский. Не завадить нагадати, як він висловив ся в тій самій ратушевій салї на з'їздї педаґоґів підчас вистави краєвої в р. 1894, коли там ведено розправу про заснованє женьскої ґімназиї у Львові. Тодї то виступив п. Барвіньский, котрий прибув на сї збори яко гість, і іменем „Клюбу Русинок“ домагав ся, щоби сїй ґімназиї надано устрій утраквістичний, се-б то щоби половину предметів учено рускою мовою. Проти сего домаганя виступив п. Солєский зовсїм рішучо і неприязно і висловив погляд, нїби то руска мова не є нїякою самостійною мовою, а так собі якимсь говором, впевняв, що мати его була Русинка, але дома все говорено по польски і нїхто не почував і не почуває потреби, учити ся по руски. Тимто він уважав домаганє п. Барвіньского зовсїм неоправданим. Що-ж стало ся, що проф. Солєский нараз зробив ся таким приятелем Русинів і прихильником рівноправности? А вже-ж згадане виступленє его на з'їздї педаґоґів перечить его запевненю, що наче-б він всю жизнь защищав рівноправність Русинів?

Чеські гості у Львові. З нагоди ювилею униї берестейської загостила була до Львова дня 13-го с. м. громадка чеських сьвященників з берненьскої диецезиї, щоби своєю участию віддячити ся Русинам за їх гостину в Велеградї і щоби при тій нагоді придивити ся нашому житю. Вечером 12-го с. м. оглядали чеські гості руску духовну семинарию, придивляючись з цїкавостию ладови в церкві після гр. кат. обряду і хваляча богатство і красу риз церковних, відтак гостили в музеях і в сали рекреацийній, де містить ся читальня. Тут зібрані питомцї відсьпівали кілька пісень і ті дуже сподобались гостям. На другий день, 13-го с. м., були Чехи на архиерейскій службі Божій, хвалили красу гр. кат. обряду та сьпів питомців. По службі і сніданю в митрополичій палатї Є. Ем. кардинал відфотоґрафував гостий чеських, котрі одні зі всїх Славян прибули на се руске сьвято церковне. Відтак гості поїхали оглянути рускі товариства і були в „Просьвітї“ та в „Рускій Бесїдї“. Повернувши до митрополичої палати, були на ґалевім обідї, де їх радо і сердечно приймав Є. Ем. господар. Погостивши ще в чеській Besed-ї, від'їхали сердечно пращані до своєї відчини.

Против еміґрациї. Мінїстерство внутрішних справ повідомило краєве правительство, що після послїдних відомостий не приймає ся в бразилїйских краях, іменно в Паранї, вже жадного еміґранта. Повідомляючи о сїм загал, остерігаємо всїх охочих до еміґрациї, щоби не наражали ся непотрібно на страту маєтку або й житя.

гато людьми і він не міг нїяк перетиснути ся попри грубу паню, що котила ся поволеньки; доперва міг перебрати ся тогди, коли она знаходила ся вже на виходових дверях, на котрих чекала на неї дївчина.

Він тиснув ся завзято та стягав за те на себе нелаские погляди, але на щастє побачив на дворі знов малий проблиск з неї. Она йшла скоро зі своєю дївчиною, а він спішив за ними. Але коло театру переїхало кілька возів напоперек, для него випадало зачекати, а коли знов пустив ся наперед, она пропала.

Хто така була она?

На другий день він пішов до великої торговлї музикалиями, щоби поглянути на лїсту абонаментову. Там стояло цїлком виразно: „Панна Гальст.“—Хто есть панна Гальст?—„Не знаємо еї.“ — Отже він дійшов так само задалеко. Хто она була? Се питанє занимало его підчас слїдуючих днїв так дуже, що він не находив потрібного спокою до працї.

До чорта з енциклопедистами та їх нїсенїтницями! Хто може про них думати, коли побачить їх — ті очи! Там під ґалериєю в салї блищали они в такій самій лаґідній тїни, як в на-пів темнім сальонї корабельнім, і єму здавало ся, мов би они блищали для него з духового віддаленя.

А потому найшла на него знов цїла туга за чимось правдиво жіночим. Вже-ж була се она; не тілько она сама, означена особа, котру тепер знов побачив, але она, що еї образ утворив собі там високо на фіордї, коли висьмівав себе самого задля „місячної горячки.“ На-пів духова змисловість, на-пів душевні пахощі того фантазийного образу стали тепер дійсностию і ся сьвідомість одушевляла его.

Вештав ся по всїх улицях, щоби спіткати еї, але єму не удавало ся. Навіть Аксель Борх, що впрочім все знав, не міг сим разом дати жадного вияснення. Она мусїла певно бути в місті зовсїм новою.

Але одного дня розлютив ся сам на себе і кинув ся назад до роботи з твердою постановою: хотїв скінчити свою розправу; она надійшла в сам добрий час, була нова, сьвіжа і стала предметом загального обговорюваня власне, як стипендию оголосили публично опорожненою, і він міг тепер старати ся о ню.

Тогди побачив він еї одного разу в театрі. Не була сама, але сидїла в паркетї біля молодої женщини, котрої він не знав, але єму видало ся, що бачив еї уже давнїйше, імовірно якась панї зі столицї. Він сидів в кутї коло оркестри і користав з кождої нагоди, щоби її придивляти ся. Небаром переконав ся, що они спостерегли его і говорять про него. По представленю взяла перед театром дорожку, а він вже не міг доводити річи так далеко, щоби переслїдувати еї так само.

Аж при слїдуючім музичнім концертї побачив еї знов і знов слїдив за нею.

Коли они обоє вийшли з будинку, побачив, що як-раз перед портиком она стрітила якогось пана, котрий безпосередно приступив до неї і сказав в півголоснім тонї: „Мій пане, не хочу викликувати скандалу, але маю велику охоту перетріпати вас, бо ви переслїдуєте мою сестру.“

Отже се есть пан Гольст, подумав Фріц, імовірно еї муж, до котрого говорила на кораблї.

„Нї, Никола, я не хочу того,“ сказала она, ловлячи его за рамя.

„Я думаю також, що того не зробите,“ сказав Фріц холоднокровно, але чемно, „коли позволите, щоби я вияснив все, наберете певно иньшого переконаня.“

„Так, так, Николо,“ сказала в тонї на-пів боязливім, на-пів просячім, та стискаючи ще дужше рамя брата.

„Ну, отже прошу вияснити,“ сказав Гольст трохи неохотно.

„Я побачив вашу сестру в таких обставинах, що мимоволї остала ся в моїй памяти,“ сказав Фріц, коли зачали іти через площу. „Я їхав тогди власне до смертної постели мого батька і на покладї Кільского корабля побачив вашу сестру. Була одїта в жалобу; був се тілько миг ока, що я еї бачив, але поймете, що я не міг его забути.“

„Се було, як батько помер,“ сказала тихо до брата.

„Потому я побачив знов вашу сестру на минувшім концертї. Може не маю права говорити про те, що я відчував при тій стрічи, але в менї повстало на кождий спосіб рішене, що я мушу еї пізнати.“

„А відтак почали еї переслїдувати вечером на улици,“ сказав брат з наругою.

„Прошу панї — правда, ви зможете посьвідчити, що я не допустив ся нїчого иньшого, тілько іщов тою самою дорогою, що ви, щоби побачити, де мешкаєте і тим чином довідати ся, хто ви є. Я не зближив ся був до вас, не заговорив до вас; не правда-ж? Я розпитував всюди, де лише надїяв ся дістати яке вияснене, щоби зискати нагоду, представити ся вам. Чи в тім є що невідповідного?

„Хто-ж ви такий остаточно?“ запитав Гольст.

„Моє імя Фріц Рандель — я есьм —“

„А, так! Отже се ви Фріц Рандель,“ сказав Гольст в видимо лаґіднім тонї. „Але правда,

З цьвітника „Дѣла.“ „Дѣло“ подало за „Ґалїчанїном,“ мов-то на перекуску до палати митрополичої на ювилею унїї з 200 (!) запрошених не явилось більше як 50 сьвящеників тому, бо на сю перекуску був прошений і пос. Вахнянин. Се найпростїйша лож, позаяк пос. Вахнянин не був прошений там, де по богослуженю зібрались сьвященики, щоби перекусити.

З хлопячим вдоволенем поміщає також „Дѣло“ в своїх виданях „заяви погорди“ для пос. Вахнянина з ріжних сторін краю, добачаючи в тім прояв опінїї прилюдної. Супротив сего констатуємо, що „Ґалїчанїн“, а за ним „Дѣло“ вже тогдї подали вість про такі „заяви погорди,“ коли пос. Вахнянин не одержав був ще нї одної. Ся тактика „Дѣла“ цїкава, хоч на скрізь нечесна. А мала она на цїли, спонукати радикалів з провінциї до як найскоршої висилки таких простаковатих заяв.

„Дѣло,“ фальшуючи річ пос. Вахнянина з 7-го жовтня (про заборони віч), сказало відтак в виводах своїх, що посол виступив в оборонї старостів, а проти свободи зборів. І се лож, що на ложи їде і ложию поганяє. Чей же пос. Вахнянин сконстатував найвиразнїйше, що „тут і там збороняють ся збори — се признаю,“ а не виступав він в оборонї такої системи, а лиш вказав на шкодливість зборів і сходин, де поза плечима хоч би навіть послів (Новаковского, Остапчука і самого Романчука) виступають радикали, щоби в каламутній водї і собі зловити хоч малу рибку. *Пустоиишин* подав знов вість до „Дѣла,“ що минувшого тижня не було у Відни послів Барвіньского і Вахнянина, що має значити: Ось подивіть ся, як посли рускі легковажать собі свій обовязок. Дитиняча забавочка! Таж всїм було звісно, що оба посли виїхали до Львова на торжество сьвяткованя унїї берестейскої. Ось кілька малих примірів, як совістно виробляє „Дѣло“ опінїю прилюдну...

По пяному. В Станїславові розійшла ся в недїлю страшна вість. В ночи з 17-го на 18-го жовтня о 11-ій годинї счинила ся бійка між різниками братами, старшим 30-лїтним Станїславом Бартником і молодшим Петром. Напастований і битий в хатї молодшим братом Петром, попав підпитий Станїслав в злість і пхнув брата так нещасливо великим ножем, що смертно ранений Петро віддав духа до кількох хвиль. Братоубійник під грозою власного учинку хотїв тим самим ножем позбавити й себе житя, але надбігли домівники і не допустили до того. Убійник зголосив ся відтак сам до жандармериї і дав себе арештувати.

В дописи зі Львова про засноване нового товариства полїтичного: „Католицкий руско-народний Союз“ в числї 220 „Буковини“ було між иньшими сказано, що пос. Романчук в шістьдесятих роках ховав ся в „иньшій школї“, не в тій. в якій ховались прочі народовцї, названі під той час „Словом“ згірдною назвою „хлопоманів“ з огляду на їх роботу просьвітно-економічну для хлопів, а „сепаратистів“ з огляду на їх проґраму національну, що голосила відрубність народу руского від московского. Сей уступ: „пос. Романчук ховав ся в иньшій школї“ викликав в „Дѣлѣ“ відповідь п. Алекс. Борковского, в котрій сказано, що п. Романчук н а л е ж а в в 60-их роках до табору народовцїв, себ-то до тодїшної їх орґанїзациї громадскої. Отже мусимо се твердженє п. Борковского спростувати і кажемо ще раз рішучо, що п. Романчук н е н а л е ж а в тодї до „Громади“ і то анї тодї, коли головою еї був пок. Володимир Качала, анї тодї, коли „Громада“ відновила ся (в 1865 р.) під проводом Андрія Січиньского. До „Громади“ належали тогдї: Волод. Шашкевич, Сидір Заревич, Корн. Сушкевич, Мих. Косак, Горбаль, Лукашевич, Олекс. Барвіньский, а з молодших: Навроцкий, Желехівский Евгеній, Мел. Бучиньский, Ганкевич Волод., Олек. Огоновский і другі. — П. Борковский не був тодї у Львові, бо учив в ґімназиї самбірскій. Але длятого самого не яло ся ему подавати все те за правду, чого не був сьвідком. Пана Романчука втягнено до роботи народовцїв аж під конець 1868 р., коли засновувала ся „Просьвіта.“ Се факти, котрі будуть істнувати, хотя би і автобіоґрафії календарскі, на котрі п. Борковский покликує ся, говорили инакше.

Вибори до черновецкої ради міскої. Спис виборцїв буде сими днями готовий і тодї сейчас випише ся вибори, котрі мабуть відбудуть ся при кінци падолиста. Оскілько можна доси судити, буде виборцїв разом около 2500. Хоч вибори ще не розписані, то аґітациї вже розпочали ся. Пануюча в радї міскій партия лїбералів скликала визначнїйших людий всїх партий в краю на спільну нараду, але Волохи не явили ся, бо — як казали — видїл полїтичного товариства Concordia був тодї перешкоджений. Отже другу нараду скликано на вівторок, але і сим разом не явили ся заступники Волохів. Се просто нечемне поступоване заступників Волохів обурило всїх цїлком справедливо, бо чейже можна було вислати одного або двох дїдичів, котрі прецїнь не всї пішли аґітувати до Сучави за своїм кандидатом на посла до краевого сойму. Видко, що ті панове ще не навчили ся европейского ладу і не перепросивши вміють не приходити, коли власне треба. Та нїчого, всї иньші сторонництва рішили іти без Волохів. Лїберали, Поляки і Русини постановили поступати згідно при сих виборах. Який результат довірочних нарад, се покаже ся найлїпше при самих виборах. Рускі проводирі відозвуть ще ся в час до своїх виборцїв, аби їм виразно показати дорогу, ькою мають іти при виборах до міскої ради. За те відбув бар. Мустаца враз з адвокатами др. Штравхером і др. Кізлером тайні наради, на котрих себе самого вихвалював яко кандидата на радного. Ми не завидуємо бар. Мустацї его автоапольоґії.

Еміґрацийний аґент перед судом. У вівторок, дня 27-го с. м., стане Мартин Герґель з Лещкова перед судом присяжних у Львові за обманьство. Він був еміґрацийним аґентом і наплїв селянам, що коли ему дадуть 10 зр., то він постарає ся їм о карту аж до Бразилїї. Легковірні селяни давали ему по 10 зр., і таким способом він призбирав 1715 зр. Тепер его зловлено при ґешефтї. До розправи покликано 46 сьвідків.

Також шпорт. В недїлю перед полуднем їздив собі на семигородскій улици в Чернівцях на біциклю один фельдфебель 41-ого полку піхоти. На тім не було би нїчого злого, хоч той шпортсмен ледво вміє держати ся на біциклю. Але люди чомусь страшно втїкали з улицї. А то тому, бо той шпортсмен прийшов на думку, примоцувати до обох кінцїв керми дві шаблї з острими кінцями до перехожих. І з таким апаратом він гнав по улици, так що люди мусїли втїкати, коли не хотїли дати ся поколоти шаблями; а шпортсмен ще сьміяв ся з людий! Варто, аби військове начальство поучило того фельдфебля о тім, що люди мають право ходити по улицї без нараженя на калїцтва від фельдфебля.

Торговля чортами. Перед судом карним в Одесї відбув ся послїдними днями процес, що кидає ярке сьвітло на забобонність і темноту тамошного міщаньского населеня. Міщанка Матильда Зайде довідала ся від другої міщанки Афрозини Дроздовскої, що она знає когось, хто продає таких чортів, котрі, ставши раз чиєюсь власностию, працюють над збогаченем свого господаря. Дроздовска оповідала Матильдї Зайде, що всї богаті люди мають таких чортів. Чорт стає невільником чоловіка, котрий его купить, і може всьо зробити, що лише прикаже ему господар. Матильдї Зайде дуже сподобало ся тото оповіданє і она стала випитувати Дроздовску, чи не могла би она купити такого чорта. Дроздовска відповіла, що можна, она знає таку особу, що торгує чортами, але то дорога річ, бо й наймeньший чорт коштує 80 рублїв. Зайде дала Дроздовскій жадані гроші, а тодї сказала їй Дроздовска, що то еї рідна мати Акилина Дроздовска, що мешкає на Подїлю, торгує чортами і що она пішле їй тих 80 рублїв, а мати приїде і привезе чорта. І справдї за кілька днів приїхала стара Дроздовска до Одеси і привезла Зайдовій яйце, котре велїла їй носити 9 днів під пахою лївої руки, а тодї по 9 днях мав вилїзти з яйця малий чортик. Зайдова послухала старої мантїйки і вложила яйце під паху та носила его серед страшних болів руки і цїлої пахи повних 9 днїв. Але дуже завела ся, бо і девятий день минув, а чортик не вилїз. Она пожалувала ся тодї перед молодою Дроздовскою, а та пояснила їй, що чорт тому не вилїз, бо Зайдова кождого дня хрестила ся, отже він бояв ся божої сили. Зайдова повірила Дроздовскій і заставивши свої річи дала їй 40 рублїв та просила, аби она післала їх своїй матери за нового чорта, але вже не в яйци, а за живого. Та стара Дроздовска не згодила ся на то і аж коли Зайдова грозила їй, що еї запізве до суду о 120 рублїв, прислала дурній жінцї два нові яйця. Тілько-ж тепер Зайдовій було того за богато; не хотїла виставляти ся на нові болї і носити яйця під пахою та знетерпеливлена розбила їх, надїючи ся найти в серединї малих чортиків. Однако дуже розчарувала ся; в серединї не було нїчого иньшого крім звичайного жовтка і білка. Розгнївана подала до суду жалобу, а суд розслїдивши справу засудив стару Дроздовску за обманьство на три місяцї вязницї і зворот гроший Зайдовій. Друга мантїйка, молода Дроздовска, утїкла до Болгариї.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 23-го жовтня 1896 року.

Віденъ. Буджетова комісия ради державної полагодила закон о управильненю службових додатків для унїверситетских професорів. Мінїстри Ґавч і Білиньский кілька разів забирали слово. Ґавч заявив, що внесе проєкт закону о управильненю платнї ад'юнктів і асистентів.

Рим. Чорногорский князь Николай, княгинї Олена і Анна і кн. Мірко приїхали вчера сюди. На двірци повитали їх королївска пара, престолонаслїдник, князї і княгинї, мінїстри і заступники урядів. Повитанє було сердечне. Місто прикрашене.

Софія. Князь Фердинанд згодив ся на жаданє президента мінїстрів Стоілова, щоби розвязати собраніє.

я купцем Гольст, а се моя сестра Авґуста. Справдї, се було дїйсно так; ми їхали тогди до дому з Нїци, де помер наш батько. Мушу признати, що я вас тогди зовсїм не завримітив на покладї; та правда, що тогди менї було не в думцї, занимати ся другими, але самим собою.“

„Говорім красше про вас, та про вашу нову книжку, як про себе. Я прочитала еї що іно нинї,“ сказала Авґуста, а по короткім часї додала: „Не беріть мому братови за зле, він дуже напрасний чоловік.“ І по тім ударила брата за кару зарукавком по рамени.

„Ваш пан брат мав до того деяке право,“ сказав Фріц, „але, як я вже сказав, на всякий спосіб моїм обовязком шукати лїпшої нагоди, щоби вам заявити, для чого я —“

Мусїло певно лежати щось в тонї, коли він затяв ся, що зрозуміли его обоє товариші; бо наступила коротка мовчанка, в котрій они всї три шукали природного переходу до иньшого предмету.

Коли Фріц відлучив ся від них, сказала Авґуста до брата: „Слава Богу, що дїло так скінчило ся! Тепер можеш переконати ся, що ти не повинен був сего брати так остро — я була остаточно нерозважна, що тобі оповіла про все.“

Але купець Гольст не був такий цїлковито заспокоєний; ему видавало ся, що все ще укриває ся за тим щось підозрілого, коли панове переслїдують пань на улици, говорив, і що він мусить мати доперва „референциї.“

„Але я такой думаю, що прийде до того—“ она нагло задержала ся.

„До чого прийде?“

„Що прийде до того, що він буде з нами зносити ся.“ Було ясно, що она змінила хід своєї думки і властиво хотїла сказати щось иньше.

(Дальше буде).

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 21-го жовтня 1896.

		Львів.				Чернівцї.		
Пшениця . .	від	6.80	до	7.75	від	7.—	до	7.10
Жито . . .	„	5.75	„	6.—	„	5.40	„	5.50
Ячмінь бров. .	„	6.—	„	6.50	„	5.75	„	6.25
Ячмінь простий	„	5.—	„	5.50	„	5.—	„	5.25
Овес . . .	„	5.50	„	5.75	„	4.75	„	4.85
Ріпак . . .	„	9.—	„	9.50	„	9.35	„	9.60
Горох . . .	„	5.—	„	8.—	„	6.—	„	7.—
Вика . . .	„	0.—	„	0.—	„	0·—	„	0.—
Льнянка . .	„	0.—	„	0.--	„	0.—	„	0.—
Біб , . . .	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Бобик . . .	„	4.—	„	4.50	„	0.—	„	0.—
Гречка . . .	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Конюшина черв.	„	35.—	„	40.—	„	0.—	„	0. —
Конюшина біла	„	30.—	„	45.—	„	0.—	„	0·—
Конюш. шведск.	„	0.—	„	0.—	„	0.---	„	0·—
Кукуруза нова	„	4.50	„	4.70	„	4.75	„	4.85

Хміль 35.— 45.— злр. за кільо у Львові оковита за 10.000 лїтрів 12.75—13.25

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди								Відходять	Поїзди								
	поспішні			особові			мішані			поспішні			особові			мішані	
до Чернівців									**з Чернівців**								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$\underline{6^{57}}$	$\underline{10^{28}}$	$\underline{5^{50}}$			До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$\underline{10^{29}}$	$\underline{5^{38}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$\underline{10^{00}}$	$\underline{5^{23}}$			До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$\underline{7^{17}}$	$\underline{10^{48}}$	6^{16}		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$\underline{9^{50}}$	До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.